kis lábnyom

KISLÁBNYOM

A GreenDependent Egyesület hírlevele

2014. JÚNIUS 30. www.kislabnyom.hu **V. ÉVFOLYAM 6. SZÁM**

TARTALOM

- **Kislábnyomos életmód**
  - *Fosszilis energiát eszünk?!*
- **Kislábnyom tippek**
  - *Bemutatkoznak a Rezsiszelídítők*
- **EnergiaKözösségek hírek**
  - *Beszámoló a záró díjkiosztó rendezvényről*
- **Kislábnyom hírek**
  - *40%-os rezsicsökkentés lehetne a társasházakban, ha...*
  - *7 millióan halnak meg évente légszennyezés miatt*
- **Olvasnivaló**
  - *Mi a Xeriscaping?*
  - *Hús atlasz*
- **Érdekes honlapok és néznivaló**
  - *Miért jó a vad?*
  - *Szürkevíz-hasznosítás*
- **Igazságosság ökológiai korlátok közt**
  - *Ecuador: Az olaj győzött a biodiverzitás felett Amazóniában*

Mennyit érnek a földi ökoszisztémák?

1997-ben az ökológus Robert Costanza és kutató kollégái azt a célt tűzték maguk elé, hogy kiszámoljanak egy első látásra kiszámolhatatlannak tűnő mennyiséget: a földi ökoszisztémák értékét dollárban.

Előtte azonban szükségük volt egy listára arról, hogy pontosan mit is adnak az emberiségnek az ökoszisztémák. Összesen 17 jól elkülöníthető kategóriát határoztak meg, amelyeket ökoszisztéma szolgáltatásoknak neveztek el. Ezek közt vannak egyértelmű dolgok, mint például az élelem (vadak, halak, bogyók stb.) vagy a nyersanyagok (fa, fűtőanyag, ásványkincsek stb.), de vannak nehezebben megfoghatók is, mint például az, ahogy az erdők a szén-dioxidot oxigénné alakítják, vagy ahogy a lápok megvédik a partközeli területeket a viharok erejétől. Kulturális értékek, valamint a pihenés és a kikapcsolódás is szerepelnek a listán, mint szolgáltatás.

Egy példa az ökoszisztéma szolgáltatásokra
(kép forrása: conservationvalue.blogspot.com)

És mi mindennek az értéke? Azaz, ahogy a szerzők feltették maguknak a kérdést: mennyit kellene fizetnünk, ha nekünk embereknek kellene ezeket a szolgáltatásokat létrehozni, mert nem léteznének természetesen? 16 évvel ezelőtt a szolgáltatások értékét 33 billió dollárra becsülték - többre, mint akkor az egész világ GDP-je.

Costanza kollégáival 2014-ben visszatért a kutatáshoz, és újra kiszámolták az ökoszisztémák értékét. A legfontosabb következtetésük, hogy eredeti számításuk nagyon alábecsülte értéküket. Ennek oka egyrészt az, hogy azóta az ökoszisztémák és az emberi jól-lét közti kapcsolatokat, összefüggéseket sokkal jobban értjük. Másrészt pedig, hogy a 16 év alatt sok erőforrás mennyisége jelentős mértékben csökkent - és így felértékelődtek. Mindezt figyelembe véve a kutatócsoport szerint az ökoszisztémák szolgáltatásainak értéke 142,7 billió dollár. De ne felejtsük, nem minden szolgáltatás hozható létre mesterségesen...

A szerkesztő: Vadovics Edina és a Kislábnyom hírlevél csapata

Forrás:
http://www.theatlantic.com/business/archive/2014/06/how-much-are-the-worlds-ecosystems-worth/372862/

További információk magyarul: http://enfo.agt.bme.hu/drupal/sites/default/files/services_of_nature_HU.pdf

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Fosszilis energiát eszünk?!

Ahányszor csak arról beszélünk, hogy a helyi élelmiszer vásárlásával erőforrást takarítunk meg, megszólalnak az egyet-nem-értők. Végül is, az új-zélandi Lincoln Egyetem kutatói bizonyították, hogy az Egyesült Királyságba szállított új-zélandi báránynak a karbon-lábnyoma mindössze 688 kg/tonna, addig a helyben nevelt bárány lábnyoma 2.849 kg/tonna. (Új-Zélandon például kétségkívül sokkal kevesebb műtrágyát használnak...)

Aztán ott van a kaliforniai eper, amiről kiderült, hogy sokkal hatékonyabb Kaliforniában termelni, mint helyben (azaz Angliában), mert így intenzívebben, és az üzemanyag, tőke, gépek és egyéb erőforrások szempontjából sokkal hatékonyabban lehet termeszteni.

1. A hajóval való szállítás problémája

Annak, hogy a hajóval történő szállítás ma annyira olcsó az az egyik oka, hogy az üzemanyagnak, amit a hajók használnak, még csak most kezdjük igazán megérteni a negatív környezeti hatásait - kiderült például, hogy az olcsó, magas kéntartalmú üzemanyagot használó hajók közül mindössze 15 a legnagyobbak közül kb. annyi szennyezést produkál, mint a világon ma közlekedő 760 millió személyautó.

A bárányhús szállítása csak azért tűnik tehát jobbnak, mert nem tartalmazza azokat a negatív hatásokat, amelyeket a rossz minőségű üzemanyag égetésekor keletkező korom és egyéb szennyezések okoznak. Ha ezekkel is számolnánk, nem kizárólag a karbon-lábnyomot vennénk figyelembe, az angol bárányhús mindjárt nem tűnne annyira rossz választásnak.

2. A műtrágyázás problémája

Paul Kedrosky közgazdász kiszámolta, hogy 1 tonna műtrágya gyártásához kb. 950 m^3 földgáz szükséges. Jelenleg, ez nem túl drága, köszönhetően a palagáznak, és egyén nem konvencionális fosszilis erőforrásoknak (amelyeknek egyébként sok negatív környezeti hatása van, ld. pl. a Greenfo cikkét).

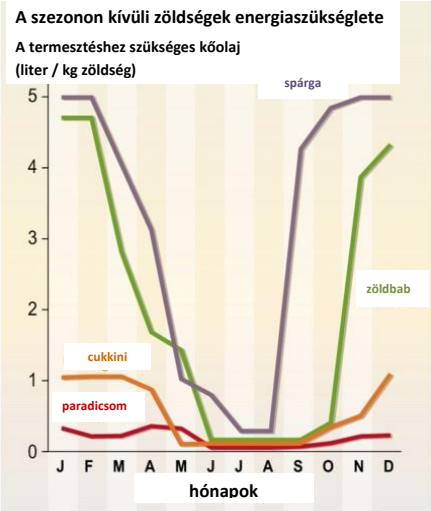

Emellett ott van a foszfor-csúcs problémaköre is. Foszfor nélkül a növénytermesztés nem lehetséges. Élelmiszer-rendszerünk azért működik, mert tudunk műtrágyát gyártani földgáz és különböző helyekről származó guanó felhasználásával. Ám egyre közelebb kerülünk a foszfor kitermelési csúcsához, és fennáll annak a veszélye, hogy nem lesz elegendő belőle. 150 évvel ezelőtt viszonylag egyszerűen megoldották ezt a problémát: összegyűjtötték a farmok körüli közösségekben keletkező emberi ürüléket és vizeletet, és visszajuttatták a földekre. Ám a csatornázás (és a sok könnyen hozzáférhető lótrágya) eredményeként ennek a gyakorlatnak véget vetettek. Ahelyett, hogy ma szó szerint értékes anyagokat húzunk le a WC-n, megfelelő kezelés mellett hasznosíthatnánk azokat a helyi mezőgazdaságban, és nem lenne szükségünk műtrágyákra és bányászott foszfátokra.

Egy újra-lokalizált élelmiszer rendszer egy újra-gondolt csatorna-rendszerrel, amely leválasztja és összegyűjti a vizeletben található foszfort, lecsökkentené a földgáz iránti igényt két szempontból is: nem lenne szükség rá, mint nyersanyag, és úgy sem, mint üzemanyag, amelyet a foszfornak és magának a gáznak a szállításához használnak. Svédországban már tesztelnek ilyen rendszereket.

3. A szezonalitás problémája

Egy másik sokat emlegetett érv, amit a helyi étkezés ellen felhoznak, az az, hogy a szezonon kívüli zöldségek és gyümölcsök üvegházi termesztéséhez sok energia szükséges. Például ahhoz, hogy szezonon kívül salátát termesszenek Angliában, több energia szükséges, mint a spanyol saláta Angliába szállításához.

Lehet, hogy ez igaz. Ám tény, hogy **a helyi étkezés nem választható el a szezonális étkezéstől**. Nem szabadna üvegházi salátát és paradicsomot ennünk, akkor kellene élveznünk őket, amikor szabadföldön teremnek.

jelenlegi elosztás:

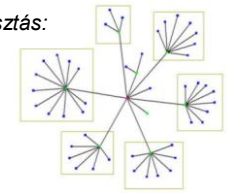

4. Az elosztás problémája

A jelen rendszer úgy van felépítve, és úgy hatékony, ha nagy mennyiségű anyagot mozgat a világ körül. Hatalmas raktárakon keresztül juttatja el az élelmiszert oda, ahová szükséges. Ökoszisztémák váltak monokultúrává és helyi piacok szűntek meg annak érdekében, hogy működhessen ez a rendszer.

Kanadában Lori Stahlbrand létrehozott egy alternatív rendszert, és azt állítja, ha 10.000 ember átáll arra, hogy helyi, fenntartható élelmiszert fogyasszon, az 1.000 személyautó forgalomból kivonásával megfelelő mennyiségű üvegházgáz-kibocsátás csökkenést jelentene, és 100 új munkahely létrehozását eredményezné.

alternatív:

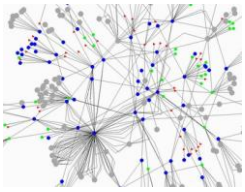

Végső soron azzal indokolni az iparosodott, globalizált élelmiszer termelői és fogyasztói rendszer fenntartását, hogy a helyi termelői piacok nem eléggé hatékonyak ahhoz hasonlít, mintha autóbontóba vinnénk autónkat, mert olajcserére van szüksége.

Nem csak arról van szó, hogy helyi élelmiszert fogyasszunk, hanem arról is, hogy azt a helyi termelői piacon vegyük meg. Annak érdekében, hogy ténylegesen megváltoztassuk az élelmiszer termelési és fogyasztási rendszerét, és ne fosszilis (és egyéb) erőforrásokat együnk, át kell gondolnunk, hogy hogyan épülnek fel városaink, hogyan működik a hulladékgazdálkodási rendszer, az elosztó rendszer, és mit teszünk a fejlődő országokkal annak érdekében, hogy szezonon kívüli zöldséget és gyümölcsöt ehessünk. És döntésünket nem alapozhatjuk kizárólag a kis karbon-lábnyomra, bár kétségkívül hasznos mutató.

Azzal tehetjük meg az első lépést, hogy eldöntjük: helyi terméket fogyasztunk, amit helyi termelőtől veszünk meg.

Forrás: http://www.treehugger.com/green-food/stop-eating-fossil-fuels-start-eating-food.html

Kapcsolódó korábbi írásaink: 48. szám (Energiatudatos és felelős élelmiszerfogyasztás), 43. szám (Készüljünk a télre természetesen)

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Bemutatkoznak a Rezsiszelídítők: az E.ON EnergiaKözösségek nyertes csapata és megtakarításaik

A Rezsiszelídítők csapata az E.ON EnergiaKözösségek verseny keretében jött létre. Közösségünk Győr-Moson-Sopron megye nyugati felén fekvő kis faluban, Egyházasfalun szerveződött 5 helybeli család bevonásával. Környezetvédelmi végzettségemnél fogva a csapat klíma-koordinátoraként célom az volt, hogy minél eredményesebben szerepeljünk a versenyben és lehetőleg valamilyen helyezést is elérjünk. Szerettem volna megmutatni, hogy a környezet védelmével nem csak erkölcsileg, hanem még anyagilag is nyerhetünk, gazdagodhatunk. A csapat már meglévő tagjai nem voltak ilyen optimisták, hiszen az öt család ”beszervezése” is komoly kihívások elé állított mindannyiunkat, akik szerettünk volna részt venni a versenyben.

A versenybe történő jelentkezésben mindannyiunk számára meghatározó motiváció volt az energiatakarékossággal összefüggő gyermeknevelési célok, a példamutatás, valamint az is, hogy megismerjük saját energia-megtakarítási lehetőségeinket. Az öt hónapig tartó verseny pedig megfelelő keretet, folyamatos motiváltságot adott ahhoz, hogy az új energiatakarékossági szokások beépüljenek a mindennapokba.

A háztartások energia-felmérését tartalmazó első feladat kulcsfontosságú a későbbi eredmények tekintetében, ezért nagyon alaposan próbáltuk elvégezni az auditot, meghatározni a referencia időszak nyitó és záró óraállásait. Ezzel párhuzamosan történt a fűtési rendszer átvizsgálása, optimális beállítása a minél hatékonyabb működés érdekében. Az átvizsgálások után megkezdtük a termosztátok, perlátorok, mechanikus időkapcsolók, hőtükrök, vastag függönyök beszerzését, felszerelését. Két hetes periódusokban történt az óraleolvasás, havonta egy alkalommal pedig ”továbbképzést” tartottunk a főbb energiafogyasztókra koncentrálva. Fontos szerepet vállaltak a gyerekek, akik nagyon aktívan és együttműködően vették tudomásul a megváltozott energiahasználati szokásokat. Ötletekkel, rajzokkal gazdagították a beküldendő kreatív feladatokat.

A legnagyobb megtakarítást, 36,44%-os csökkentést a fűtés terén értük el. Főként fával fűtünk, illetve az egyik család gázzal. Ezt az eredményt a fűtési rendszer átvizsgálásával, optimalizálásával értük el, illetve azzal, hogy megelégedtünk a 2-3 fokkal alacsonyabb hőmérséklettel is. Figyelmet fordítottunk még a tűzifa megfelelő szárazságára is, ezért fűtés előtt száraz, fűtött helyen tároltuk.

A vízhasználat terén elért 32,18 %-os csökkentésünk fő pillérei: a fürdés zuhanyzásra váltása, a zuhanyzási idő lecsökkentése, a szürkevíz továbbhasznosítása, folyóvízben történő mosogatás megszüntetése, az esővíz gyűjtése, felhasználása, perlátorok alkalmazása.

A villanyáram felhasználás terén is szép eredményt értünk el, közel 27%-al sikerült csökkentenünk a fogyasztásunkat. Ez a megtakarítás leginkább: a készenléti üzemmód teljes körű felszámolásának, a hűtő-fagyasztó készülékek alacsonyabb hőmérsékleten és korlátozott időtartamban történő üzemeltetésének, illetve a villanybojler alacsonyabb hőfokra állításának köszönhető. A hűtőgépeket mechanikus időkapcsolóval láttuk el és ennek segítségével az éjszakai órák egy részére lekapcsoltuk a villanyhálózatról a készüléket. A lassabb felmelegedés érdekében jégakkukat helyeztünk a hűtőbe. Ennél a megoldásnál nagyon fontos a hűtő hőmérsékletének és a fogyasztásának a figyelemmel kísérése, hőmérővel illetve fogyasztásmérővel.

Kimagasló eredményünk elérésében sokat köszönhetünk a Dőry-Kéry családnak, akik nagyon komoly, 50% fölötti megtakarítást értek el.[1]

A verseny is rávilágított arra, hogy a „lekapcsolom a villanyt - így takarékoskodom” hozzáállás nem elég, nagyon fontos a mindenre kiterjedő tudatos energiahasználat. Továbbá bebizonyosodott az is, hogy egyedül nem megy, vagyis mindenkire kiterjedő motivációs és cselekvési program szükséges családi és közösségi szinten egyaránt.

Verseny lezárultával szeretnénk folytatni a rezsiszelídítést, az elért megtakarításainkat továbbra is fenntartani, a megtakarítási praktikákat, ismereteket a tágabb környezetünkben is átadni. Közösségünket tekintve leginkább az autóhasználat csökkentésére kell még koncentrálnunk. Reméljük, hogy az elért eredményeink tekintetében még hitelesebben tudjuk majd képviselni, hogy jó dolog tudatos energia felhasználónak, rezsiszelídítőnek lenni.

Pálné Varga Szilvia klíma-koordinátor

[1] A Dőry-Kéry család mindennapjairól, energiatudatos házukról a Kislábnyom hírlevél 54. számában lehet olvasni.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

E.ON EnergiaKözösségek záró díjkiosztó rendezvény – beszámoló

2014. június 14-én - az iskolai tanévvel együtt - lezárut az E.ON EnergiaKözösségek megtakarítási verseny is egy ünnepélyes záró díjkiosztó rendezvény keretében. Az időjárás nagyon kegyes volt hozzánk, így a budapesti Eötvös10 Közösségi és Kulturális Színtér 2. emeleti teraszát is belakhattuk pihenés céljából, valamint mindenféle kreatív környezettudatos gyerekjátékok számára is hasznosíthattuk a program egész időszaka alatt. A szuper játékokat az Ökojáték csapata biztosította számunkra.

A rendezvényt ünnepélyes köszöntőkkel keztdük, először az E.ON Hungary Zrt. képviseletében - aki az egész megtakarítási program támogatója volt - Deme Krisztián, értékesítési szervezet vezető beszélt arról, hogy miért is fontos az E.ON számára az, hogy a lakosság minél energiatakarékossabb legyen, és hogy a cége, valamint személy szerint ő is mit tesz nap mint nap a fenntarthatóság érdekében. Őt követte Dr. Szabó Marcel, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes, a verseny fővédnökének köszöntő levele. Mivel Szabó Marcel külföldi elfoglaltsága miatt nem tudott személyesen jelen lenni, így levelét Vadovics Edina, a GreenDependent Intézet szakmai vezetője olvasta fel a jelenlévők számára.

Az ünnepi köszöntők után Vadovics Kristóf mutata be röviden a programot, illetve a ismertette a verseny végeredményét és a nyertes csapatok sorát. Beszámolt arról, hogy a versenyző közösségek háztartásai átlagosan 5,6% energiát spóroltak meg, illetve 66,3 tonna CO_2 kibocsátást kerültek el.

A GreenDependent sok éves gyakorlatának megfelelően a program összes rendezvénye által keletkezett CO_2 kibocsátásának semlegesítésére 130 db magyar őshonos gyümölcsfát szereztünk be illetve kaptunk a zala megyei Tündérkertből, melyet a résztvevő háztartások vittek haza és ültettek el közösségi és saját kertjeikben. A kiszámítás módjáról és a korábbi tapasztalatokról Vadovics Edina számolt be.

Egy rövid kávészünet következett, mely alatt a budapesti Szatyor Egyesület szolgált fel mindenféle helyi és szezonális finomságot, valamint meg lehetett tekinteni a program alatt folyamatosan kiállított környzetbarát és energiatakarékos termékeket. megismerni az ökocímkéket.

Ezután a három nyertes csapat számolt be az elmúlt 6 hónap alatt elért eredményekről, nehézségekről és persze örömökről:

- először a **3. helyezett győri Villanyászok** közössége mutatta be tagjait és olvasta fel élményeikről írt saját versét;
- ezután a **2. helyezettt környei Tegyél a KÖRNYE-zetedért** közösség mutatta be, hogyan és kik tevékenykedtek a csapatban, valamint hogyan sikerült 11,2%-kal csökkenteni fogyasztásukat;
- végül a **nyertes egyházasfalui Rezsiszelídítők** számoltak be arról, hogy miként érte el a közösség a 34,63%-os megtakarítást, és bemutatták, megtanították a 4. kreatív feladatra készített dalukat is, mely felvidította a résztvevőket is.

Végül a várva várt és jól megérdemelt nyeremények átadása következett, melyet az E.ON Hungary részéről Deme Krisztián, a GreenDependent részéről Vadovics Edina adott át. Az első 10 helyezett közösség kapott nyereményeket, illetve a sikeres eredményt elérő közösségek energiavadászai és klíma-koordinátorai is kaptak oklevelet és utalványt is.

Az ebédszünetben szezonális, bio, fair trade és helyi alapanyagokból készített vegetáriánus finomságok vártak a résztvevőkre.

Az előadások és beszámolók után közös játékra hívtuk a résztvevő gyerekeket és felnőtteket azon versenyző közösségek jóvoltából, akik társasjátékokat készítettek a 4. kreatív feladat kapcsán (Rezsiszelídítők, Tegyél a KÖRNYE-zetedért, Villanyászok, Energia Műhely, ZöldDió).

A programról és az eredményekről bővebben a www.energiakozossegek.hu honlapon lehet olvasni és további képeket nézni.

Ezúton is köszönjük önkénteseink segítségét a rendezvényen!

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Kislábnyom hírek

40 %-os rezsicsökkenés lehetne a társasházakban, ha...

Az Európai Unió éghajlatvédelmi és energiabiztonsági politikájának egyik legfontosabb eleme az épületszektor energiahatékonyságának növelése. Az épületek energetikai tanúsításának erősítése, az energetikai követelmények szigorodása is mind ezt támasztják alá. A magyar lakások 1/3-a többlakásos épületben helyezkedik el. Ezeknél az épületeknél a legalacsonyabb az energetikai korszerűsítésre irányuló hajlandóság annak ellenére, hogy a teljes körű felújításukkal megtakarítható energiamennyiség elérheti a 40-50%-ot.

A beruházások elé gördülő akadályok leküzdésére 6 európai ország, köztük Magyarország szakértői keresik a megoldásokat az „Energiahatékonyság közösen" projekt keretében, melyben az Energiaklub is részt vesz.

A megtorpanó felújítási kedv okairól, a szakértők bevonásának fontosságáról, a beruházások megtérüléséről, illetve az Energiaklub projektjéről az alábbi cikkben olvashatunk részletesen:
http://www.greenfo.hu/hirek/2014/06/01/40--os-rezsicsokkenes-lehetne-a-tarsashazakban-ha

Uniós ajánlások az energiaszegénység csökkentésére

Egy átlag magyar háztartás egy négyzetméterre jutó energiafelhasználása csaknem az uniós átlag kétszerese. Az EU azt ajánlja Magyarországnak, hogy növelje a lakások energia-hatékonyságát.

„Az energiahatékonyság nem más, mint hazánk legnagyobb gázlelőhelye: az épületek szigetelésével, az ablakok és kazánok lecserélésével rengeteg import gázt válthat ki az ország, mégpedig úgy, hogy az erre fordított pénz nem hagyja el az országot, hanem itt teremt új munkahelyeket. És még a rezsink is csökken mindeközben. A Bizottság tehát csupa olyasmit javasol, ami a magyar embereknek is érdekében áll." - nyilatkozta Bart István, a Magyar Energiahatékonysági Intézet vezetője.

Forrás és további információ: http://www.greenfo.hu/hirek/2014/06/16/unios-ajanlasok-az-energiaszegenyseg-csokkentesere

Nemzetközi fotópályázat

A Syngenta nemzetközi fotópályázatot hirdetett, amelynek célja, hogy kiváló fotókon keresztül kulcsfontosságú globális kihívásokra világítson rá. 2014-ben a hiány és a túltermelés képi bemutatása a cél.

A pályázaton magánszemélyek vehetnek részt, beküldési határidő 2014. szeptember 15., **bővebb információ itt.**

7 millióan halnak meg évente a légszennyezés miatt

A házak nem ködben állnak…
Kép forrása

A légszennyezés napjainkra a világ legnagyobb környezet-egészségügyi kockázatává vált. A WHO tavalyi - 2010-es adatokat feldolgozó - jelentése szerint a szennyezett levegő több ember halálát okozta, mint az AIDS és a malária együttvéve. Azóta született egy újabb tanulmány is, amely már 2012-es adatokkal számol, és úgy tűnik, a helyzet csak rosszabbodott.

2012-ben a kültéri légszennyezés becslések szerint 3,7 millió városi és vidéken élő ember halálát okozta szerte a világon, míg a beltéri légszennyezés, elsősorban a rossz szén- és fatüzelésű tűzhelyeken való főzés (!) miatt, 4,3 millió halálesethez volt köthető.

Mivel sokan mindkét szennyezésnek ki vannak téve, van átfedés a számok között, de a WHO becslései szerint a légszennyezés áldozatainak száma 2012-ben így is 7 millió körülire tehető. Az eredmény azért is tragikus, mert sok esetben viszonylag kis erőfeszítéssel meg lehetne menteni az embereket.

Az idegrendszert is károsítja a szálló por - Amerikai kutatók eredményei szerint a légszennyezettség fontos szerepet játszhat a skizofrénia és az autizmus kialakulásában. Különösen a férfiak vannak veszélyben. A Roschesteri Egyetem kutatói fehér egereket tettek ki az átlagos, településeken is jelenlévő kisméretű szálló por szennyezettségnek. Azt tapasztalták, hogy ha az egerek fiatalkorukban szennyezett környezetben élnek, akkor különböző idegrendszeri károsodások alakulnak ki náluk.

Források és további információ:
http://www.treehugger.com/environmental-policy/air-pollution-now-worlds-biggest-environmental-health-risk-7-million-deaths.html

http://www.greenfo.hu/hirek/2014/06/20/az-idegrendszert-is-karositja-a-szallo-por

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Olvasnivaló

Lakossági Energiahatékonysági Barométer 2014

A felújító háztartások több mint háromnegyede a vártnak megfelelő, vagy annál is nagyobb megtakarítást ért el a korszerűsítésnek köszönhetően – derül ki az Energiaklub legújabb, országos, reprezentatív adatfelvételéből.

A háztartások egyötöde tervezi, hogy a közeljövőben valamilyen energetikai célú felújításba fog. A felújítást tervező háztartások 41%-a a magas rezsi miatt vágna bele a munkálatokba. A leggyakrabban a nyílászárók cseréjét (44%) és a homlokzati hőszigetelést (39%) említették a terveik között.

A felújítások aránya az elmúlt 10 évben ehhez hasonló volt. A legtöbben (45%) a nyílászárókat cserélték ki, ellenben jóval kevesebben, körülbelül minden ötödik felújítás során hőszigeteltek. A korszerűsítések hatására átlagosan 22%-kal csökkent a felújított lakások fenntartásának költsége. A legnagyobb megtakarítást (24%) a homlokzati hőszigetelés esetében érzékelték a felújítók.

Az Energiahatékonysági Barométert először 2013-ban készítette el az Energiaklub és a Magyar Energiahatékonysági Intézet. Célja, hogy évről-évre felmérje a magyar lakosság épületenergetikával kapcsolatos attitűdjét.

Forrás és a felmérés további eredményei: http://energiaklub.hu/hir/iden-is-energiahatekonysagi-barometer

Mi a Xeriscaping?

A Xeriscape *(angol kiejtése „zeer-i-scape")* kifejezés a görög "xeros" (száraz) és az angol "scape" (látvány) szavakból származik. Az elképzelést Denver város vízgazdálkodási osztálya dolgozta ki a '70-es '80-as évek fordulóján, a gyakori szárazságok idején.

A Xeriscaping egy olyan tájépítészeti filozófia, amely a táj kialakításakor a lehető legtöbb őshonos, szárazságtűrő növényt használja és azokat hatékony, víztakarékos módon rendezi el. Ha megfelelően alkalmazzák a Xeriscaping elgondolásait, a terület (gyep vagy táj) vízigénye akár 60%-kal is csökkenhet!

Az amerikai Környezetvédelmi Ügynökség Vízügyi Irodája arra figyelmeztet, hogy egyre gyakoribbá válik az Államokban a vízhiány – nem csoda, hogy a víztakarékos Xeriscaping ötlete gyorsan terjed a parkok és kertészetek munkatársai körében.

Forrás és további információ itt.

Hús atlasz – tények és számok az asztalunkra kerülő állatokról

Egyre inkább elidegenülünk a tányérunkra kerülő élelemtől, ami bolygónk állapotára és egészségünkre nézve is komoly problémát jelent. A helyzet sokunkat késztet arra, hogy megpróbáljunk felelős élelmiszerfogyasztókká válni, ehhez azonban információra van szükségünk.

A német Heinrich Böll Alapítvány által megjelentetett *Hús atlasz* című kiadvány segít eligazodni a hús- és tejipar világában, rávilágít a két iparág környezeti hatásaira és jobb, biztonságosabb, és fenntarthatóbb élelmiszerekért és gazdálkodásért kampányol.

11 tény a világ húsfogyasztásáról

A kiadvány itt olvasható

1. Az étrendünk nem a magánügyünk – minden egyes étkezés hatással van az emberek életére, a környezetre, a biodiverzitásra és a klímára.
2. A környezet védelmét nagyban elősegítené, ha az emberek kevesebb és felelősen előállított húst fogyasztanának.
3. A középosztálybeliek, anyagi biztonságban élők étrendjében túl sok a hús.
4. A magas húsfogyasztás vezet a mezőgazdaság iparosodásához.
5. A fogyasztás főleg azért nő, mert a városlakók egyre több húst esznek.
6. A szárnyasokat tenyésztő kistermelők, maguk a szárnyasok és a környezet is megszenvedi a világ csirkeéhségét.
7. Az intenzív állattartásból származó hús nem egészséges (tele van antibiotikummal, hormonokkal stb.).
8. A kis állatállománnyal dolgozó városi vagy vidéki állatfarmok hozzájárulhatnak a szegénység csökkenéséhez, a nemek közötti egyenlőség megvalósulásához és egy egészségesebb étrend kialakításához.
9. A húsevés nem kell, hogy károsítsa a környezetet. Az állattartásba bevont földterületek megfelelő használata akár előnyt is jelenthet!
10. Vannak alternatívák. Számos kezdeményezés bizonyítja, hogy valóban létezhet a környezeti és egészségügyi megfontolásokat tiszteletben tartó, az állatoknak megfelelő körülményeket biztosító termelés.
11. A változás nem lehetetlen. És bár vannak, akik szerint nem lehet az emberek húsfogyasztási szokásain változtatni, ma már egész mozgalmak indulnak a húsfogyasztás csökkentéséért, sőt teljes elhagyásáért is. Számukra ez nem áldozat, hanem a modern életstílus és egészséges életmód része.

Forrás és további információ: http://www.boell.de/en/meat-atlas

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Érdekes honlapok és néznivaló

Miért jó a vad?

http://whygowild.com/hu/

Kép forrása: erdokostolo.blogspot.com

"Mentsük meg a növényeket, melyek életeket és megélhetéseket mentenek meg."

A gyűjtött vadnövényeket és gyűjtőiket megillető méltányos bánásmódért, a vadon termő növények fenntartható begyűjtéséért és kereskedelméért dolgozik a "Miért jó a vad/*Why go wild*?" elnevezésű kezdeményezés nemzetközi szakértői csapata.

Oldalukon számos érdekességet találhatunk a témában, ld. Vadon termő növények adatbázisa, Kvíz, Érdekességek, Fair wild termékjel megszerzésére vonatkozó szabvány, Fair wild esettanulmányok, Tréning anyagok és útmutatók, Önkéntes minták és tanúsítási rendszerek stb.

Textilújrahasznosítás

http://wornagain.info/

A textil- és ruhaiparnak a fenntarthatóvá válás érdekében radikális, teljes átalakulást eredményező üzleti modellekre és hozzáállásra van szüksége. Az eddig megszokott, pazarló, szennyező működés nem opció többé, a textilhulladék problémájából lehetőséget kell kovácsolni. Ez a célkitűzése a Worn Again (*Viseld Újra*) nevű szervezetnek, amely egy kémiai textilújrahasznosító technológia és zártláncú erőforrásmodell létrehozásán dolgozik, amely lehetővé teszi az életciklusuk végére jutó ruhák és anyagok begyűjtését, feldolgozását és ismételt fonallá, textillé, ruhává alakítását.

A Worn Again kollekciójában olyan cipőt is találunk, amely újrahasznosított katonai kabátokból és szintén újrahasznosított gumitalpakkal készül. A felhasznált anyagok 99%-a hulladéklerakóban végezte volna.

A képen látható kabát egy "nyugdíjazott" hőlégballonból készült, amely közel 500-szor repült Anglia felett és összesen 7808 embert szállított.

A Worn Again hasonló úttörő munkát végző, a globális textiliparban tevékenykedő partnerekkel együttműködve küzd azért, hogy mindenkinek mindig bőven jusson ruha a világon, a környezet veszélyeztetése és felesleges hulladék termelése nélkül.

Hallgatnivaló: Az élelmiszeripar trükkjei

Tóth Gábor élelmiszeripari mérnök mesél a virsliről, sonkáról, szörpről, gyümölcslevekről, tejről, tartósításról. Az üzenet egyértelmű: ha jót akarunk magunknak, vegyünk, igyunk, fogyasszunk termelői és házi termékeket!

A beszélgetés meghallgatható itt: https://www.youtube.com/watch?v=U2was0MVt1w

Mire használhatjuk a háztartásban keletkező szürkevizet?

A mosás, mosdás, mosogatás révén keletkező, enyhén szennyezett szappanos, mosószeres, szerves anyagot is tartalmazó (ld. mosogató) vizet az angol nyelvterületen elterjedt szakkifejezés nyomán szürkevíznek nevezik. Összetétele szerint abban különbözik a házi szennyvíztől, hogy nem tartalmazza a vízöblítéses WC használatból keletkező szennyvizet (fekete víz). A szürke meghatározás tehát nem a színére utal, hanem a víz minőségét jelöli.

A háztartásban és a kertben újrahasznált szürkevíz jelentősen csökkentheti az ivóvíztartalékok igénybevételét, a háztartás vízfogyasztását és az ezzel járó költségeket. A szürkevizet használhatjuk növényöntözésre és wc-öblítésre is.

A szürkevíz kezelésére, tisztítására ma már többféle rendszer áll rendelkezésre. Ha nincsen szürkevízkezelő rendszerünk se csüggedjünk: fogjuk fel a vizet a lefolyó alá állított vödörbe (ne feledjük rendszeresen ellenőrizni a vödör tartalmát) vagy használjuk a dugót (kád, zuhanytálca, csap) és meregessük ki az így összegyűlt vizet. Fontos, hogy a vizet még a gyűjtés napján hasznosítsuk: a szürkevíz egy-két napnál tovább nem tárolható, kezeletlenül 72 óra alatt mikrobiológiailag olyan szennyezetté válik, annyira elszaporodnak benne a baktériumok, hogy gyakorlatilag feketevíznek minősül.

Ha a mosdónk öko, azaz nem használunk durva szappant vagy tisztítószereket, és a mosásnál szintúgy, öko mosószerünk van és fehérítőt se használunk, akkor a felfogott vízzel locsolhatjuk a kerti növényeket, fákat, szobanövényeket is.

Azt az ivóvizet se feledjük megmenteni, amit akkor szoktunk elpazarolni, amikor a melegvízre várva folyatjuk a csapot!

Forrás és további információ: http://www.treehugger.com/green-home/how-reuse-grey-water-home-and-yard.html
http://fenntarthato.hu/epites/Members/erost/szurkeviz%20felhasznalas

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Igazságosság ökológiai korlátok közt
- hogy mindenkinek jusson, de maradjon is

Jól-létünk fenntartásához erőforrás-hatékony és cirkuláris gazdaság szükséges

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) minden évben kiadja *Jelzések* c. jelentését. Ennek témája idén a jól-lét és az erőforráshatékonyság kapcsolata. A szerzők arra a kérdésre keresték a választ, hogy hogyan hozzunk létre olyan gazdaságot, amely amellett, hogy munkahelyeket teremt és biztosítja jól-létünket, erőforrás-használatában nem lépi túl a bolygó korlátait? Hiszen, ahogy azt a bevezető cikkben is bemutatjuk, életminőségünk, egészségünk, és munkánk a környezet és az ökoszisztéma függvénye. Azonban az, amilyen mértékben használjuk természeti erőforrásainkat veszélyezteti jól-létünket, és azt is, hogy a természet, úgymond, el tudjon minket tartani. Alapvetően át kell alakítanunk azt, ahogy ma gyártunk, fogyasztunk és élünk - és az átalakítást még ma el kell kezdenünk.

A kiadvány azt vizsgálja, hogy erőforráshasználat tekintetében ma hol tartunk, mi befolyáslja fogyasztási szokásainkat és hogyan, valamint felvillant néhány lehetséges megoldást. Néhány érdekes - és elkeserítő - vonatkozó adat:

- Egy európai ember átlagosan fejenként 16 tonna anyagi erőforrást használt 2011-ben. Természetesen, nagy eltérések vannak Európában: míg a finnek fejenként kb. 30 tonnát fogyasztott, egy átlagos máltai csak 5-t.
- A fogyasztási szokások változnak - például mi európaiak ma kétszer annyi húst eszünk, mint 50 évvel ezelőtt, így ma sokkal nagyobb földterületre és egyéb erőforrásra van szükség az állattenyésztés számára.
- 2010-ben egy európai fejenként 4,5 tonna hulladékot termelt.
- Európában mindössze 4 ország hasznosítja újra települési hulladékának több, mint 50%-át: Svájc (50%), Belgium (57%), Ausztria (59%) és Németország (64%). Törökországban és Romániában ez a szám 1%, a középmezőnyben lévő Magyarországon 25%.

Forrás és a kiadvány letölthető:
http://www.eea.europa.eu/highlights/signals-2014-our-well-being?&utm_campaign=signals-2014-our-well-being&utm_medium=email&utm_source=EEASubscriptions

Ecuador: Az olaj győzött a biodiverzitás felett Amazóniában

Ecuador feladta azt a természetvédelmi tervezetet, amely szerint fizettek volna az országnak azért, hogy ne engedjék az olajfúrókat az amazóniai esőerdő eddig még érintetlen, és a Föld egyik legváltozatosabb élővilágával rendelkező területére, a Yasuni Nemzeti Parkba.

Rafael Correra elnök szerint a gazdag országok nem hagytak neki más választást, mint hogy engedélyezze az olajfúrást. A terv az volt, hogy az olaj kitermeléséből várható nyereség felét – 3,6 milliárd dollárt – összeadják fejlett országok, ám ebből mindössze 13 millió dollár folyt be az ENSZ Fejlesztési Programja által felügyelt alapba.

Correra televíziós sajtókonferencián jelentette be: az elérni kívánt összegnek csak töredéke gyűlt össze, ezért kénytelen beleegyezni az olajfúrásba - „a világ cserbenhagyta" – mondta. „Nem adománygyűjtést rendeztünk, hanem közös felelősségvállalásra hívtuk az országokat az éghajlatváltozás elleni küzdelemben."

Miniszterelnökként az eddigi egyik legnehezebb döntésének nevezte a lépést. Hozzátette, hogy a kitermelés a park legnagyobb részét sértetlenül hagyná, csupán kevesebb, mint 1%-ot érintene.

Quitoban több százan tüntettek az utcákon a döntés ellen. Az ország lakosainak 78%-a ellenzi a Yasuni parki olajkitermelést, amely többek közt otthona több bennszülött törzsi népnek is.

Ha a pénzgyűjtés sikerül, 400 millió tonna széndioxid-kibocsájtástól óvtuk volna meg a Földet. „Most már semmi sem állíthatja meg, hogy az olajfúró letarolja a Föld egyik legnagyobb biodiverzitással rendelkező helyét." – mondta az amerikai székhelyű Környezetvédelmi Jogi Központ kutatója, Matt Finer.

Forrás: http://www.bbc.com/news/world-latin-america-23722204

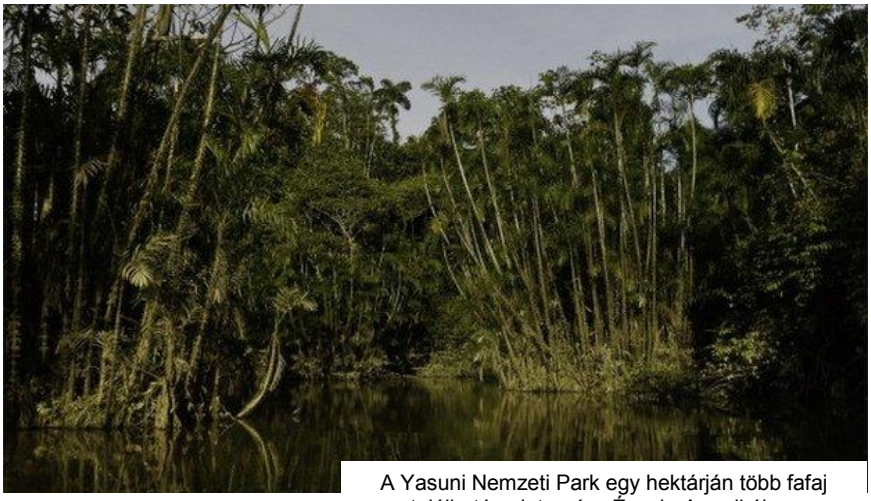

A Yasuni Nemzeti Park egy hektárján több fafaj található, mint egész Észak- Amerikában

Ezt a rovatot a következő szervezetek és programok közreműködésével és támogatásával írjuk:

CEEweb for Biodiversity · resourcecapcoalition · CONVERGE

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina
Közreműködött:
Antal Orsolya, Kiss Veronika, Óhegyi Erzsébet, Pálné Varga Szilvia,
Péter Emőke, és Vadovics Kristóf

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-20-334-2889
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.

A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szervezetek tagja:

klimabarat.hu

Klímabarát Települések Szövetsége

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

resourcecapcoalition

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2014 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.